

הגינה הקהילתית במתחם אבנא אל קודס

ליכט כהן חוגי - אדריכלות נוף

התפעלות. קבוצות נשים שלקחו אחריות על מספר ערוגות אורגניות מגיעות מדי יום לעבודה ולמפגש חברתי. הנוער מגיע וזוכה להדרכה ולעבודה חקלאית. תיירים העורכים סיור חומות זוכים למראה יוצא דופן ובלתי צפוי בעוברים ליד הגן. ככל שהמקום מטופח יותר ושמור יותר, הוא רוכש לו עוד אוהדים והספקנות לגבי הצלחתו פוחתת.

אחרת) את המקום אליו מפנים התושבים את תקוותם.

הנושא הראשון שהוסכם הוא שיהיה זה גן בר-קיימא ותבוא בו לידי ביטוי מקסימלי נוכחות של מרכיבי הטבע, האדמה, הצמחיה, בעלי החיים, הקולות והריחות, ובתוך ההוויה הזו יינתנו תנאים לפעילויות שונות וגם לשהייה שלווה ופסיבית. **הנושא השני** שעלה הוא יצירת פעילות חיובית בעבור הצעירים. **והנושא השלישי** יצירת פתרון לאורך זמן שכולל התייחסות יסודית לבעיות הוונדליזם, ההשחתה המגמתית וההזנחה. מציאת נוסחה לשיתוף התושבים בתכנון, בביצוע ובאחזקה העתידית היא שמהווה את המפתח לאורך חייו ואיכות חייו של הגן. כמו כן הוחלט להשתמש במספר אמצעים טכניים וניהוליים (גידור, נעילה מבוקרת, הדרכה...).

וכך, לאחר תהליך של מספר שנים, עבודות ביצוע הגן החלו ב-2011. כיום, לשמחתנו, הגן פעיל, שמור, יפה ומעורר

מתחם 'אבנא אל קודס' הוא כיום מתנ"ס הרובע המוסלמי בעיר העתיקה בירושלים והגן הקהילתי ממוקם בחלקו המזרחי של המתחם.. ציון מקומו של הגן די בו בכדי לתת מושג על מורכבותו של הפרויקט ומורכבות זו, על אף שגרמה לעיכובים ולחיכוכים, דווקא היא זו שהובילה בסופו של דבר לתוצאה מיוחדת והרמונית. את תהליך התכנון שהתחיל ב-2008 ניתן לתאר כמעשה של התרת סבך חבלים מתוחים הלפותים אלה באלה מבלי לקרוע אף אחד מהם. מספר המעורבים, בעלי העניין, בעלי הזכויות ובעלי האינטרס בשטח רב מאד, ולרוב היו בעלי דרישות שונות וסותרות.

הגן נמצא באזור מגורים צפוף ואינטנסיבי ברמה יוצאת דופן, ללא כל שטחים פתוחים, ללא אתנחתא - לא עץ, לא שיח, לא ערוגה, רק סמטאות צרות, שערי ברזל, מדרגות וקירות אבן. בסביבה כזו הצורך האנושי-אוניברסלי במגע עם הטבע מתגבר. ההיצע שקיים כיום מצומצם עד אפסי, על כן המתנ"ס מהווה (יותר מבכל שכונה

משרד ליכט כהן חוגי. יזם: הקרן לירושלים.

גן ברודצקי, רמת אביב

יעקב פוקס אדריכלי נוף

שהגן ממוקם בסמוך לבית האבות, והיה עד היום בשימוש הבלעדי, חשוב היה ליצור מקומות נוחים ונגישים לשהיית אוכלוסייה מבוגרת. יחד עם זאת ראינו חשיבות עליונה גם ביצירת פעילויות מגוונות לאוכלוסיות בקבוצות גיל שונות, אשר מחיות את הגן ומחזקות את השימוש בו.

תכנון הצמחיה בגן משלב בצורה הרמונית את כל מרכיבי הצמחיה, ומשרה אגירת שלווה וניתוק מהמולת העיר. ישנו שימוש מגוון בצמחים בעלי אפקטים שונים לאורך עונות השנה, המעניקים לגן נקודות צבע ועניין. כמו כן הותאמה צמחיית צל מתחת לעצים הקיימים.

הגן הקיים. ביצוע הגן נעשה בשני שלבים: החלק המזרחי בוצע לפני כ-3 שנים, כשבחלק המערבי של הגן הסתיימו העבודות לאחרונה.

תכנון החלק המזרחי החדש נעשה ברוח קווי התכנון של הגן הקיים, וזאת בכדי ששני חלקי הגן יתקיימו בסופו של התהליך כיחידה אחת.

נעשה מאמץ רב לשמר מספר גדול ככל שניתן של עצים קיימים. תרומתם של עצים אלו רבה גם במיקרו-אקלים הנוח שהם יוצרים וגם במראה הבוגר שהם מעניקים לגן.

פתיחת הגן אל רח' ברודצקי היוותה ערך תכנוני עליון שכן היא הפכה אותו לשוקק חיים. בתכנון הגן יצרנו מחרוזת של מקומות. מכיוון

הגן ברח' ברודצקי הינו שצ"פ ציבורי בן כ-20 דונם, הנמצא בקטע הרחוב הקרוב למפגש עם רחוב אינשטיין. הוא ממוקם בלב ליבו של אזור מסחרי, בקרבת האוניברסיטה וגובל במעונות הסטודנטים, בשכונת מגורים ובבית אבות נווה אביבים.

חלקו המערבי של הגן הוקם בשנות השבעים (1973), ותוכנן ע"י משרד יהלום צור.

הגן הקיים, על שביליו הרחבים והעצים הבוגרים המרהיבים שבו, שרת בעיקר את תושבי בית האבות הגובל בו מצפון אך מסוגר כלפי הרחוב. בשנת 2001 הוחלט על הרחבה של הגן אל החורשה שמזרח לו וכן על שיקומו ושדרוגו של

משרד יעקב פוקס אדריכלי נוף בע"מ. יזם: עיריית תל אביב יפו.